



„Државе еврозоне и САД треба да се упрегну у иста кола и заједнички воде борбу с дужничком кризом без преседана.“ Ове речи које су се прошле недеље чуле у пољском граду Вроцлаву (Wrocław) на неформалном састанку министара финансија ЕУ најчешће цитира европска штампа. На форуму је, што се такође стално истиче у саопштењима медија први пут учествовао шеф америчког финансијског надлештва Тимоти Гајтнер (Timothy Geithner).

Како истичу коментатори, позив за „упрезање у иста кола“ је пре свега упућен широкој јавности. Иза затворених врата састанка атмосфера уопште није била тако повољна. По подацима из кругова блиских њеним учесницима, вашингтонски гост је био крајње љутит. То је било изазвано, по Гајтнеровом мишљењу, крајњом неспособношћу чланова еврозоне да се договоре о путевима изласка из кризе – највеће у току свих година постојања јединствене европске валуте.

Како преносе репортери, главни финансијер САД, који је обично радо комуницирао са штампом, у Вроцлаву је избегавао све сусрете с новинарима. Није га било ни на традиционалној групној фотографији. Зато је, како истиче немачки недељник “Stern” Гајтнер искористио своју „премијеру“ на континенту ради вршења притиска на колеге из Европске уније. Европљани, изјавио је он, треба да уложе више напора ради решавања дужничких проблема. Време је да се престане с брбљањем о распаду еврозоне, пресудио је. Европа има довољно снаге да превлада кризу, али треба деловати. Што се тиче предлога самог Гајнтера они су се, по сведочанству медија свели на позив да се повећа Европски фонд финансијске стабилности (ESFS) до таквих димензија, у случају потребе, од евентуалног банкрота би се могла спасити не само Грчка, већ можда Италија и Шпанија. Он је притом подсетио на искуство САД, које су реализовале велике програме за кредитирање банака. Како констатују коментатори низа медија, Европљани су Гајтнеру, у суштини, „показали врата“. Његове „нетражене савете“ они су назвали „незгоднима за Европу“. По мишљењу неких дипломата САД покушавају да учине Европу „жртвеним јарцем“ због сопствених грешака у финансијској политици. „Учиниле су ми се чудним то што, - цитира америчка агенција “Bloomberg” речи министарке финансија Аустрије Марије Фектер (Maria Fekter) – поред тога што су код Американаца фундаментални показатељи много гори него у еврозони, они нама говоре шта треба да радимо.“

А њен белгијски колега Дидије Рејндерс (Didier Reynders) је изјавио чак да би господину Гајтнеру било боље да више слуша него што прича.

По речима Михаила Дељагина, директора Института за проблеме глобализације, у условима економске кризе противречности између САД и Европе ће се заоштри. Међутим, он није склон да у посети Тимотија Гајтнера види неку претерано дубоку позадину.

– Мислим да је ова посета пре свега изазвана техничким околностима. Сад је ситуација врло једноставна. Ако европске банке почну да се распадају то може довести до глобалне дестабилизације, која ће причинити врло велику штету и Сједињеним Државама. САД су просто приморане да гледају шта се дешава у Европи како би у јој у критичној ситуацији пружиле помоћ. То није питање мешања у туђе ствари и није питање добротинства. То је питање опстанка. Премда, безусловно, у условима глобалне кризе опстанак може бити само привремен.

Ипак, има и строжих оцена. Недуго пре Гајтнерове посете Европи председник Покрета француских предузећа (Medef) Лоранс Паризо (Laurence Parisot) изјавила је у интервјуу „Le Figaro“ да су садашње тешкоће Европе „режиране“ у САД. Она је назвала „психолошким ратом“ по њеним речима „лажне“ прогнозе, које се шире у Америци. То је по њеном мишљењу, у многоме допринело дестабилизацији еврозоне.

(Глас Русије)